

Snaarthetheorie

Kirstin Rozema

© Kirstin Rozema

Eerste druk: maart 2026

ISBN: 9789403876788

Niets uit dit boek mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteur.

Proloog

Ik sta voor de deur van mijn ouderlijk huis en ik sta op het punt de sleutel in het slot te steken, wanneer ik hoor dat een auto de oprit oprijdt. Te hard; het grind spat op.

Er trekt een glimlach om mijn mond en in gedachten hoor ik mijn vader mopperen.

Wanneer het portier opengaat, zie ik dat mijn *kleine* broertje uitstapt.

Dat broertje – hij is de 1,90 ruimschoots voorbij – kijkt me grijnzend aan.

We knikken naar elkaar: we zijn hier met hetzelfde doel.

Ik weet waar hij aan denkt. Ik denk hetzelfde: *ze* hebben weer een geheim ontdekt.

Ze, dat zijn onze ouders. Heel gewone mensen, doorsnee burgers, met als enig verschil dat ze in een heel groot huis wonen. Dat huis, dat was een heel onverwachte verrassing. Mijn moeder was de enige erfgenaam van mijn oudoom. Mijn ouders erfden een huis. Een enorm vrijstaand landhuis. We wonen hier inmiddels ruim twaalf jaar. Pap en mam kregen een geweldig huis met alles erop en eraan. Meubels, boeken: noem het maar op. Afbetaald, een heel belangrijk detail. Na het overlijden van mijn moeders oom werd het huis onderhouden door een beheerdersechtpaar, maar alles uit de tijd dat mijn oudoom er woonde, stond er nog in. Inclusief een geweldige zolder met van alles en nog wat.

Het huis waarin we wonen bevat geheimen; daar kwamen we al snel achter toen we er eenmaal woonden. Een huis als dit hoort dat ook te hebben. Het spookt er niet, maar het heeft een rijke geschiedenis. Om het beeld compleet te maken, zal ik een korte omschrijving geven. Het is dus een heel oud huis, aan de rand van een soort bos. Met, zoals ik net al zei, een oprijlaan. Een kleintje hoor: het stelt niet zo heel veel voor. Maar dat is nog maar het topje van de ijsberg. We hebben drie woonlagen en een soort van ondergrondse bergplaats onder het hele huis door. Daarnaast is er een enorme tuin om het huis heen. We hebben zelfs een stukje van het bos tot onze beschikking.

Ik geef Tim, mijn broer, een knuffel en samen gaan we naar binnen, op zoek naar onze ouders.

Die vinden we in de tuin. Wanneer we door de tuindeuren naar buiten gaan, blijven we beiden verschrikt staan. Onze prachtige tuin is nu een ravage.

Goed, even terugschakelen: dat van de tuin die een ravage was, wisten we eigenlijk al wel. Vorige week spookte het nogal in dit gedeelte van het land en er trok een heuse zomerstorm over. Pap vertelde ons – met bijgevoegde foto's – over de schade die het toegebracht had. De grote, majestueuze kastanjeboom, die zo mooi pronkte in het midden van de tuin, was omgewaaid. Niets meer van over dan een stam van een meter hoog. De overige - pak 'm beet - 20 meter lag in onze tuin. Helaas waaide de boom *net* de verkeerde kant op: precies op ons tuinhuis, dat eigenlijk z'n beste tijd had gekend.

Dat tuinhuis, waar ik mooie zomerdagen in heb doorgebracht, moest tegen de vlakte. Tot zover waren Tim en ik op de hoogte.

Maar wat we nu zien, heeft niets meer te maken met de omgevallen boom. Hier is veel meer aan de hand. Het tuinhuis is echt voltooid verleden tijd en de restanten liggen tegen de schutting opgestapeld. Op de plek waar het tuinhuis eerder stond: dat is de plek van de actie.

Ik kijk mijn vader vragend aan, maar die grijnst alleen schalks.

Hij verzoekt ons te gaan zitten, pakt de thermoskan met koffie tevoorschijn en schenkt ons beiden ongevraagd een mok koffie in.

Mam haalt het vliegennetje over de schaal met koeken weg en legt ook zonder te vragen een koek voor ons neer. Het maakt niet uit of we dat willen of niet: dit is hun manier van doen. Tim en ik zijn het wel gewend. En we weten hoe hierop te reageren. Negeren is de beste remedie. Niet dat dat altijd werkt, maar ze kunnen het “zorgen voor ons” nog niet loslaten. Ondanks dat zowel Tim als ik volwassen zijn. Ach, het is ook wel schattig. Wanneer ik ze nogmaals vragend aankijk, komt het antwoord waarop we beiden wachten.

‘We hebben iets gevonden...’ zeggen beiden tegelijk en kijken naar wat eens de resten van onze tuin was en waar nu een ware krater lijkt te zijn ontstaan.

Oké... het zal wel. We krijgen het hoe en wat vast te horen.

HOOFDSTUK 1

VERRASSINGEN

Het is heet in het stadje waar ik woon. Ik, ik ben Tess, Tess Ester. Ester is mijn achternaam. Ik woon in het oosten van het land, redelijk in de buurt van de grens met Duitsland.

Heel Europa lijkt deze dagen – of eigenlijk duurt dit al weken – te zuchten onder een hittegolf. Mij hoor je niet klagen hoor, maar iets minder zou eigenlijk ook niet erg zijn. De planten in mijn woning kunnen deze hitte nauwelijks verdragen. Dat is een van de minpunten van het appartement dat ik bewoon: ik woon helemaal bovenin. Met een schuin dak boven mijn hoofd. Dat is in negen van de tien gevallen helemaal geen probleem, behalve wanneer de mussen bijna gebraden van het dak vallen. Dan is het net iets te veel van het goede. Gelukkig heb ik een airconditioner, maar zelfs die heeft het moeilijk met deze warmte.

Dat appartement waar ik woon: dat is een buitenkansje voor iemand van mijn leeftijd. Ik, als bijna 25-jarige, ben dan ook de jongste van het hele complex met – officieel – 34 appartementen. Twee appartementen zijn samengevoegd, dus we hebben er nu 33 en ik ken iedereen die er woont. Dat ik hier kon komen wonen is de kans van mijn leven geweest, doordat mijn ouders dit appartement voor me hebben gekocht. Met het loon dat ik verdien, zou ik nauwelijks een

kamer kunnen betalen in de huidige markt met hevige woningnood. Uiteraard betaal ik zogenaamde “huur” aan mijn ouders. Een vast bedrag per maand, afgesproken, omdat ik niet op hun zak wil teren. Dat is mijn eer te na en dat is ook niet nodig. Zo ben ik ook niet opgevoed. Als ik iets wil, zal ik ervoor moeten werken.

Ik had uiteraard ook thuis kunnen blijven wonen. Maar zeg nu zelf: wanneer je de kans krijgt uit huis te gaan, te gaan wonen in de stad waar je werkt en je krijgt kunt dat doen omdat je ouders dat mogelijk gemaakt hebben, dan ben je toch wel dom om dat niet aan te pakken? Dat dus. En nu woon ik ongeveer dertig kilometer van mijn ouderlijk huis af.

Tim studeert. Hij woont officieel nog wel thuis, maar op dit moment loopt hij stage en logeert hij daar bij een andere student tot de stage erop zit. In de weekenden is het vaak wel thuis, maar de afgelopen weken laat hij meer en meer verstek gaan. Hij spendeert veel tijd bij zijn vrienden.

Die info kreeg ik net van hem te horen, terwijl ik van mijn stek naar ons ouderlijk huis reed. Tim belde me – ja, we doen dat netjes handsfree: onze vader heeft ons dat keer op keer ingepeperd en ervoor gezorgd dat we beiden de mogelijkheid hebben dat te doen – om me even bij te praten.

Tim en ik zijn gevraagd vanmiddag – het liefst zo rond een uur of vier, was de bijgevoegde opmerking – naar huis te komen, omdat er “iets belangrijks” is dat we moeten weten en dat ze ons niet telefonisch kunnen vertellen.

‘Wat denk je?’ heeft hij me onderweg gevraagd.

We hebben de mogelijkheid dat het iets ernstigs qua gezondheid is weggestreept. In dat geval willen we hoe dan ook vooraf weten wat er aan de hand is.

Been there, done that, burned the t-shirt.

Daar zijn ze zich zeer van bewust, dus het is iets heel anders. Beter ook! Waarschijnlijk – en tot die conclusie zijn we beiden al gekomen – hebben ze iets *vreemds* ontdekt in ons huis.

‘Misschien hebben ze plannen voor een nieuw tuinhuisje? Of hebben ze eindelijk een besluit genomen over het wel of niet overdekken van het zwembad?’ Mijn suggesties komen niet verder dan dit.

‘*Sweet,*’ geeft Tim aan op die laatste opmerking. ‘Dan kunnen we ‘s winters ook zwemmen.’

‘Verwende drol die je daar bent,’ scheld ik hem lachend uit. ‘Als je in de winter wilt zwemmen, ga je naar het zwembad bij de camping. Maar dat doe je ook niet, want dat is – in je eigen woorden – te veel moeite om naartoe te gaan. Bovendien te duur. Dus of pap en mam daar geld aan uit gaan geven, verwacht ik eigenlijk niet. Want wat kost het wel niet om dat zwembad het hele jaar door te verwarmen?’

Dat zwembad, dat is een cadeau van onze ouders aan ons geweest. Wanneer ik erover nadenk, klinkt het echt verschrikkelijk verwend en *over the top*, maar als je het achterliggende verhaal kent, is het niet echt raar. Goed, een beetje maar. Ik geef het toe. Tim en ik zijn in een zeer bevooroordeelde positie dat dit allemaal mogelijk is en dat is dankzij onze overgrootouders. Ik kijk naar de muren van ons huis en zie in gedachten veel meer dan alleen steen. Wat hier staat is wat mijn grootvader (met hulp van anderen natuurlijk) met zijn eigen handen bouwde: een huis dat voor hem onder meer de trots was van een “kledingimperium” dat jarenlang gekoppeld was aan zijn naam: Lurvink. Het was een echt familiebedrijf, dus een honderd procent Lurvink-onderneming, waar mijn oma Loes en haar broers Wichard en Laurens hun hele ziel in legden nadat mijn overgrootouders niet meer konden werken. Maar tijden veranderen. De fysieke winkel kon – toen de eerste online winkelketens ontstonden - niet meer opboxen tegen het gemak van de huidige tijd. Het pand werd verkocht, het personeel vond elders hun geluk, en wat overbleef was deze plek en een kapitaal waar mijn ouders nooit van hadden durven dromen.

Mijn moeder was de laatste bloedverwant van haar oom Wichard. Hij verbleef de laatste jaren van zijn leven in een verpleeghuis en mam en pap waren degenen die hem trouw bezochten. Niet voor de erfenis,

maar puur uit liefde voor die man. Ze brachten hem bloemen, stuurden dikwijls kaartjes en vertelden hem over wat er zich afspeelde buiten de muren van de prachtige villa, waar hij verbleef. Zijn dank was dan ook groot: mam en pap erfden het grote familiehuis, schuldenvrij en ingericht tot in de kleinste details.

Omdat ze in gemeenschap van goederen getrouwd zijn, werd dit huis dat mam hun “Mystery House” noemt, hun rustpunt. Ze hoeven zich geen zorgen te maken over hypotheek of onderhoud: daar heeft oom Wichard allemaal zorg voor gedragen.

Maar de rijkdom van dit huis heeft een schaduwzijde. Een verhaal, dat tachtig jaar teruggaat. In gedachten zie ik mijn oma voor me. Mijn toen nog jonge oma Loes zag, toen ze een jaar of tien was, de wereld om zich heen veranderen. De dreiging van de *Kristallnacht* en de groeiende haat tegen de Joodse bevolking ontgingen ook hen niet. Het leven leek zo normaal als mogelijk door te gaan, tot de oorlog een feit werd.

Haar broers, Wichard en Laurens, waren ouder dan zij en daardoor liepen ze gevaar om ingezet te worden. De *Arbeitseinsatz* was een realiteit geworden; iedere man tussen de zeventien en veertig kon worden ingezet als dwangarbeider voor de bezetter. Toen de regels vervaagden en ook jongere jongens en ook oudere mannen niet meer veilig waren, moesten ze onderduiken, samen met mijn overgrootvader.

Mijn overgrootmoeder en Loes bleven achter in het grote huis. Maar in de winter van 1944 werd ook hun huis door de Duitse bezetters opgeëist en moesten ook zij vertrekken.

Een jaar later keerde mijn overgrootmoeder als eerste terug en ze vond het huis in redelijke staat terug. Een paar dagen later keerden ook de jongens en mijn overgrootvader terug en werd, na een korte periode van herstel, bekeken in welke vorm het winkelbedrijf voort kon blijven bestaan. Ondanks de grootste schaarste in materialen werd alles op

alles gezet om van dat wat er nog verkrijgbaar was, bruikbare kledingstukken te maken. Dat liep wonderwel en naarmate de tijd verstreek, groeide het bedrijf en daarmee hun kapitaal.

Oma Loes kwam nauwelijks meer terug in het huis na die oorlogsjaren. Ze hielp af en toe een weekend mee wanneer ze naar huis kwam, of als ze een week vakantie had, maar haar vader haar toch nodig had om te helpen. Ze had werk gevonden in Den Haag, vlakbij de plek waar ze in de oorlog had gewoond. Daar werkte ze volgens zeggen voor een “gegoede” familie in een huis dat dichtbij het paleis stond. Na volle tevredenheid, wist mijn moeder te vertellen. Ze heeft daar jarenlang “gediend”.

Ze woonde en werkte in een prachtig pand, weten mijn ouders. Ze zijn er zelfs weleens op bezoek geweest. Zo’n huis met een enorme voordeur, en wanneer je in de hal komt, moet je eerst een marmeren trap beklimmen om in het woongedeelte te komen.

Ik hou daarvan. Ik zou het huis zo graag eens willen zien, maar de mensen die er destijds woonden, zijn allang niet meer in leven.

Enfin, terug naar ons huis en de geschiedenis daarvan.

Mijn overgrootouders waren – net als zoveel anderen – geestelijk “beschadigd” door de oorlogsjaren. Mijn overgrootvader werd daarnaast ook nog eens getroffen door wat we nu Alzheimer noemen. Destijds was je “vergeetachtig”, “de weg kwijt” of “seniel”.

Mijn overgrootmoeder kon hem – mede door het grote huis en het feit dat hij keer op keer wegliep – niet langer verzorgen en hij werd opgenomen in een kliniek, waar hij binnen een maand kwam te overlijden. Dat had zo’n weerslag op mijn overgrootmoeder dat zij ziek werd en verzorging nodig had. Mijn beide ooms droegen samen zorg voor het bedrijf, maar hun moeder moest iemand hebben die er voor haar was en voor haar kon zorgen, en het huis had tevens een vrouwenhand nodig om netjes en opgeruimd te blijven. Er was wel een hulp in de huishouding, maar meer dan dat was er niet.

Mijn oma, destijds al ruim in de dertig, leek even een “oude vrijster” te worden, zoals dat toen heette, maar ontmoette alsnog de liefde van haar leven: mijn opa, Kees Hosterling.

Toen de situatie echt te schrijnend dreigde te worden in Haaksbergen, besloten oma en Kees terug te komen naar het geboortehuis van oma. Daar werd hun al lang durende relatie door een huwelijk definitief gemaakt. Zo trokken mijn oma en opa samen in het huis, waar dus mijn overgrootmoeder en de beide ooms ook woonden. Niet lang daarna overleed mijn overgrootmoeder en bleek mijn oma in verwachting te zijn. Mijn moeder werd geboren en dat was voor Wichard en Laurens het moment om samen ergens anders te gaan wonen. Ze vonden een bungalow in de nabijheid van het grote huis en leefden daar met een huishoudster, die voor hen kookte, het huis onderhield en de was deed. Die dame heb ik nooit ontmoet, maar afgaande op mijn oma en moeder is dat een erg lieve vrouw geweest. Die heel graag een relatie met een van de broers had gewild, maar dat zat er toen niet in. Mijn oma lachte destijds dat ze beiden “geen vrouwvlees” hadden. Ze waren beiden zo op zichzelf dat ze geen relatie aan wilden en konden gaan.

Tja, soms zijn mensen zo. Ik moet er zelf niet aan denken en ik weet dat ook Tim heel blij is met de vrienden die hij heeft.

Oma Loes en opa Kees zijn al jaren niet meer in leven. De laatste jaren van hun leven hebben ze in Spanje gewoond. Ze hadden een villa in Alicante, waar ze erg gelukkig waren. Ze verlieten Nederland toen mijn moeder als au-pair een jaar in Engeland ging werken. Het huis was leeg, althans, zo voelden opa en oma dat.

Oma Loes had reuma. Tenminste; dat was destijds de diagnose. Ze wisten het allemaal niet zo goed, die artsen van toen. Feit was dat, wanneer het zomer was, mijn oma veel minder klachten had. In de winter en herfst leed ze pijn. Ze had al snel na de geboorte van mam de diagnose reuma gekregen en bleef totdat mijn moeder een baan als au-pair vond in Nederland wonen. Maar op het moment dat zij op de boot stapte, besloten ook zij te vertrekken.

Omdat er toch iemand in het grote huis moest blijven wonen, besloot oom Wichard dat hij dat moest zijn en zo ging hij terug naar het grote huis. Oom Laurens bleef met de huishoudster achter.

Voor oom Wichard werd een nieuwe huishoudster gevonden en die is bij hem gebleven tot zijn dood.

Oma en opa waren officieel geëmigreerd toen mijn moeder naar Engeland vertrok. Tijdens de bootreis naar Engeland had ze mijn vader leren kennen, die voor een bedrijf maandelijks uitgezonden werd naar Canterbury. Toen het jaar voorbij was, vond mijn moeder een nieuw adres als au-pair en ging ze zowaar vlakbij onze huidige woonplaats werken. Ze had echter geen trek om bij haar oom en zijn huishoudster te gaan wonen en trok in bij de familie voor wie ze werkte.

Mam had uiteraard alle mogelijkheden gekregen om in het bedrijf te komen werken, maar dat wilde ze niet. Ze kwam niets te kort en werd goed verzorgd door haar ouders. Maar onze stoere moeder wilde laten zien dat ze haar mannetje kon staan zonder afhankelijk te zijn van de giften van haar ouders en ging haar eigen weg. De wetenschap dat er altijd iemand was die haar kon steunen, mocht dat nodig zijn, was genoeg voor haar.

Mijn vader werd, direct na het huwelijk met mijn moeder, door de ooms gevraagd om bij het bedrijf te komen werken en hij accepteerde dat.

Hij kon daardoor een woning krijgen in de buurt van het bedrijf in onze woonplaats en ze trokken in dat huis. Het huis waar Tim en ik geboren zijn en waar we opgroeiden. Tot we, op mijn twaalfde jaar, verhuisden naar ons huidige huis. Op dat moment werkte mijn vader dus al een aantal jaren in het management van het bedrijf.

Onze opa is in Spanje verongelukt. Onderweg van hun villa naar het centrum, waar hij graag een praatje maakte en een biljartje legde, slingerde hij met zijn brommer van de weg door losliggende stenen. Op dat moment passeerde er een bus en die heeft hem vol geraakt. Na een paar dagen in coma te hebben gelegen, is opa overleden. Dat is

inmiddels bijna 20 jaar geleden. Oma overleed drie maanden later. Ze was klaar met het leven, dat voor haar op dat moment vooral bestond uit verdriet en pijn. Ze wilde niet terug naar Nederland, maar kon haar draai ook niet vinden in de villa waar ze al die jaren samen hadden gewoond.

Alles betreffende de erfenis van oma werd geregeld. Haar deel van het kapitaal van het bedrijf werd verdeeld over haar beide broers en mijn ouders. Het huis bleef voor mijn beide oudooms.

Datzelfde gebeurde toen oom Laurens overleed. Het huis werd nu van oom Wichard, zoals dat was beschreven in het testament van mijn overgrootouders. Oom Wichard erfde een deel van het kapitaal van oom Laurens. Ook mijn ouders kregen een deel en zijn huishoudster werd rijkelijk beloond en kreeg daarnaast ook de bungalow waarin ze woonden.

Oom Wichard bleef achter. Hij leidde een teruggetrokken leven, samen met zijn huishoudster Hanna, die tevens zijn gezelschapsdame was. Alles moest gemakkelijk zijn bij hen. Ze hielden niet van “gedoe” rondom het huis en daarmee omvat je alle problemen die mijn ouders nu nooit meer op woongebied hebben. Oom Wichard en Hanna hebben destijds voor alle soorten onderhoud “mannetjes” aangenomen, die – tot op de dag van vandaag – om de zoveel tijd bij ons thuis komen om dingen na te kijken, te schilderen, schoon te maken of wat dan ook.

Daar hebben mijn ouders overigens wel paal en perk aan gesteld. Ze hebben een groot aantal klussen zelf overgenomen, omdat ze heus geen twee linkerhanden hebben en zelf echt wel iets kunnen doen.

Oom Wichard en Hanna zijn beiden heel oud geworden. Helaas konden ze niet in het huis blijven wonen en moesten ze beiden naar een verpleeghuis. Het huis werd beheerd door een echtpaar, dat er heel goed voor zorgde. Mijn ouders waren hiervan op de hoogte en gingen er af en toe naartoe om te informeren hoe het ging en of er nieuws was dat ze aan oom Wichard door konden geven.

Maar enfin, terug naar de dag van vandaag: Tim en ik zijn opgetrommeld om zo snel mogelijk naar huis te komen, want ze moeten ons iets vertellen. En nee, we hoeven ons geen zorgen te maken. Iets wat we toch al snel doen wanneer ze met zo'n bericht komen. Onze ouders worden toch ook ouder en na het hartinfarct dat onze vader een aantal jaren geleden had, gaat elk bericht dat zomaar komt van onze ouders samen met een schrikmoment.

Ze komen ons tegemoet en begeleiden ons naar de klaarstaande stoelen.

We krijgen niet eens de mogelijkheid om te kijken wat er in de tuin aan de hand is, want we worden als het ware in onze stoelen gedrukt. Krijgen ongevraagd koffie en koek – weigeren is bij onze ouders geen optie, daarom zijn we ook zo blij met de sportschool – en moeten eerst alles op hebben, voor we over kunnen gaan tot waar we voor komen: de onthulling van “Het Geheim” dat ze ontdekt hebben. Maar zover komt het niet. Ze zijn veel te opgewonden om te wachten.

‘We hebben waarschijnlijk een tunnel gevonden,’ blaas mijn moeder uit, nadat ik mijn eerste slokje koffie heb doorgeslikt.

Ik verslik me bijna door de verbijsterde blik van mijn vader. Ik zie zijn blik geërgerd naar mijn moeder gaan en weet gewoon dat hij net van plan was hetzelfde te doen. Te laat voor hem. Mam grijnst tevreden.

‘We zouden nog niets zeggen,’ zegt hij dan ook verontwaardigd, maar hij krijgt een vriendschappelijke stoot van haar en schiet dan ook in de lach.

‘Je was me net voor,’ lacht hij en mam knikt.

‘Ik ken je toch,’ geeft ze terug en ze kijkt ons vragend aan. ‘Hoe vinden jullie dit?’

Ik ga staan om iets te ontdekken en wijs naar de restanten van wat eens het tuinhuis was.

‘Daaronder?’ vraag ik.

Ze knikken beiden.

‘Waar naartoe dan?’ wil ik weten.

‘We hebben geen idee. Maar we vermoeden dat als het inderdaad een tunnel is, die dan naar het huis loopt,’ zegt mijn moeder.

‘Dus je weet nog helemaal niet wat het is?’ vraag ik wat teleurgesteld.

Ze schudden beiden haast verlegen hun hoofd.

‘We wilden op jullie wachten en dan pas verdergaan met het onderzoek,’ verklaart pap de voorbarige conclusie.

Tim staat nu ook op en loopt een stukje richting de zandbak op het gras en kijkt dan verder rond. Hij haalt zijn schouders op.

‘Ben het met je eens. Ergens anders naartoe slaan slaat nergens op. Maar hebben jullie al gekeken dan?’

Weer schudden ze hun hoofd.

‘Dat zeggen ze toch net! Luisteren, jongetje!’ zeg ik streng. Ik ken Tim en weet dat hij ons hoort praten, maar wanneer hij ergens in verdiept is, komt er niets meer bij hem binnen.

Hij kijkt nu naar de puinhoop in de tuin en naar ons huis en ik zie hem tellen.

‘Dat moet dan een beste klus zijn geweest,’ zegt hij. ‘Ik kom al gauw aan zo’n 20 meter, als het niet meer is. Dat kan toch haast niet? Hoe hebben ze dat dan voor elkaar gekregen? En wie, dat is de vraag,’ is zijn commentaar.

Ik ben inmiddels ook naar de “stoffelijke resten” van het tuinhuis gelopen en zie nu wat mijn ouders gevonden hebben: het zijn planken die bedekt zijn geweest onder een stenen vloer. En nu die eruit is gesloopt om een nieuwe, vermoedelijk – mijn ouders kennende – grotere fundering te leggen, is het eindelijk zichtbaar geworden.

Het frappante is dat je duidelijk kunt zien waar die oude vloer heeft gelegen. Er ligt een “soort van” fundering onder. Midden in die fundering liggen de planken en ik kan me niet beheersen door te proberen er een op te tillen.

Er wordt direct gegild dat ik moet stoppen en zowel mijn ouders als Tim komen nu naar me toegesnel.

Pap loopt naar een tafeltje en komt dan met een koevoet terug.

‘Probeer het hier maar mee,’ zegt hij.

Ik wil het stuk gereedschap aanpakken, maar bedenk me dat die eer mijn ouders toekomt. Zij zijn officieel de eigenaren van het huis. Oom Wichard heeft het immers aan hen nagelaten.

‘Aan jullie de eer. Het huis is van jullie, dus ook de tunnel. Als het tenminste een tunnel is, want ik weet het nog zo net niet. Dit kan haast niet...’ zeg ik en ik zie direct hun beider ogen oplichten van opwinding.

Mam pakt de koevoet, zet die onder de middelste plank en duwt die zonder enige moeite omhoog.

Pap, inmiddels met werkhandschoenen aan, pakt de plank weg en gooit hem bij de rest van de rotzooi die er al ligt.

We buigen ons met z’n allen over het nu ontstane gat, maar het is veel te donker om te kunnen zien wat eronder zit.

In een rap tempo gaan nu ook de andere vier planken ter ziele en we zien een gat met planken aan de zijkant.

‘Hoe dan?’ roept Tim verbaasd.

‘Een verstevigde tunnel?’ vraagt pap zich hardop af.

Mam ligt inmiddels op haar knieën en voelt heel voorzichtig met haar hand in die ruimte. Dapper, dat had ik zeker niet gedurfd. Enge beestjes, ik hoef dat niet. Het is niet voor niets dat ik hoog woon. Minder last van spinnen en mieren en andere *creepy crawlers*. Iets waar ik me overheen ga moeten zetten. De reden daarvan moet ik binnenkort aan mijn ouders gaan vertellen, maar dat schuif ik vooralsnog lekker voor me uit. We bekijken per dag wel hoe dapper ik ben om die mededeling te doen.

Terug naar het hier en nu blijf ik op gepaste afstand van het gat en bedenk ik hoe dit gedaan moet zijn. De optelsom klopt op de een of andere manier niet.

Mam zucht en steunt dat ze niets ziet en ik reik haar mijn telefoon aan, zodat ze met de zaklamp kan proberen meer te kunnen zien. Maar wat we zien is zand en stof. Pap en Tim zijn inmiddels naar binnen gelopen en komen samen terug met een lange stok en een rol ducttape. Geniaal, weet ik nu al. Ik heb door wat ze willen doen en dan kunnen we veel verder binnenin de tunnel kijken.

‘Videobellen of gewoon een opname maken?’ vraag ik en ze halen hun schouders op.

‘Wat het handigste is, zou ik zeggen,’ zegt mam lekker diplomatiek,

Tot ik ineens op een idee kom. Een best eng idee, maar wellicht werkt het. Want wat ik wil voorstellen is iets wat we al jaren niet meer hebben gedaan, maar wat hoe dan ook nodig is om hiermee verder te gaan. We moeten de geheime ruimte in ons huis in, voor we verder kunnen. Maar voor we dat doen, moeten we de boeken uit de boekenkast in de woonkamer halen. De boeken, waardoor we achter het geheim van ons huis gekomen zijn.

HOOFDSTUK 2

TERUG IN DE TIJD

Ons huis bleek, toen we er gingen wonen, een groot geheim te hebben. Dat werd, een tijdje nadat we verhuisd waren, duidelijk.

Ik was twaalf jaar en was op een zekere middag met Tim en onze buurkinderen Teun en Wies in huis, terwijl al onze ouders even weg waren. Tim was toen een jaar of negen en ik mocht babysitten. Tim vond dat een vreselijk woord, maar ik voelde me zo volwassen. Ik verdiende een centje bij, vooral omdat ik ook op Teun van zeven en Wies van drie moest letten. Die waren op zich altijd vrij rustig, dus mijn ouders en die van Teun en Wies maakten zich geen zorgen.

Wat ik me nog heel goed kan herinneren, was dat het ontzettend warm was. We waren met z'n allen in de woonkamer, de koelste plek in huis, en daar kon ik het beste iedereen in de gaten houden. Tim en Teun keken een spannende kinderfilm op televisie, Wies – echt nog een heel klein ukkie toen – liep rond met haar knuffel en ik hing wat op een grote stoel en speelde wat met mijn telefoon. Carolien, mijn beste vriendin sinds we elkaar hadden leren kennen in groep 1, was op vakantie en ze mocht van haar ouders af en toe een uurtje op haar telefoon. Haar ouders waren, net als die van mij, vrij streng als het op telefoontijd aankwam. Caro, zoals ik haar destijds noemde, hield me zo op de hoogte van wat er bij haar gebeurde.